

КРІЗЬ ВИКЛИКИ ЗА ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ:

проміжні результати
опитування волонтерів-
іноземців та легіонерів

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ РЕСПОНДЕНТІВ.....	4
ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ.....	6
Рейтинг основних викликів:.....	6
Поточні виклики та загрози, ідентифіковані з відкритого формату опитування.....	7
Потреби у правовій допомозі.....	9
ВЗАЄМОДІЯ З ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ.....	11
Виклики у взаємодії з державними органами.....	11
Актуальність виявлених викликів.....	12
РЕКОМЕНДАЦІЇ РЕСПОНДЕНТІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	13
Основні напрямки покращення.....	13
Додаткові коментарі.....	14
ВИСНОВКИ.....	15
Пропозиції для суб'єктів взаємодії з іноземними волонтерами.....	16

ВСТУП

З початком повномасштабного вторгнення Росії Україна отримала безпрецедентну підтримку від іноземних волонтерів, які надають гуманітарну допомогу, медичні послуги та іншу критично важливу підтримку. Раніше міжнародне волонтерство в Україні розвивалося переважно через програми на кшталт Корпусу миру США, Європейського корпусу солідарності та Erasmus+, повномасштабна війна створила новий контекст та нові виклики для іноземних волонтерів. Вони стикаються з різноманітними перешкодами – від бюрократичних до безпекових, що потребує системного перегляду наявних механізмів регулювання їхньої діяльності.

Окремої уваги заслуговує факт того, що значна частина іноземців також долучилася до лав Збройних Сил України як добровольці-легіонери. Утім, участь іноземців у військових формуваннях може створювати для них додаткові виклики.

Саме з цією метою Центр демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) у межах проекту "Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства" та у партнерстві з Національною соціальною сервісною службою України провів опитування щодо викликів, з якими стикаються іноземні волонтери, медики та військові-легіонери в Україні.

Основною **метою** дослідження є виявлення проблем, з якими стикаються іноземні волонтери (включаючи іноземних легіонерів) в Україні, для подальшої розробки правових консультацій та рекомендацій щодо регулювання їхнього перебування як під час війни, так і після її завершення.

Дослідження проводиться з вересня 2024 по березень 2025 року з використанням змішаного кількісно-якісного підходу. Опитування здійснювалося анонімно через гугл-форму, яка містила як закриті, так і відкриті питання, що дозволило отримати всебічний аналіз ситуації.

Цей документ висвітлює проміжні результати дослідження (охоплено дані, отримані з вересня по листопад 2024) та включає аналіз демографічних показників респондентів, основних загроз та викликів, взаємодії з державними органами та рекомендацій щодо покращення ситуації. У дослідженні взяли участь 60 респондентів – іноземних волонтерів, медиків та військових, які працюють в Україні. Повний звіт, який включатиме розширений аналіз та детальні рекомендації, буде представлено після завершення всіх етапів дослідження.

Це дослідження проведено ЦЕДЕМ у межах проекту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України», що реалізується ICAP Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку. ЦЕДЕМ несе повну відповідальність за зміст, який може не відображати поглядів АМР США або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ РЕСПОНДЕНТІВ

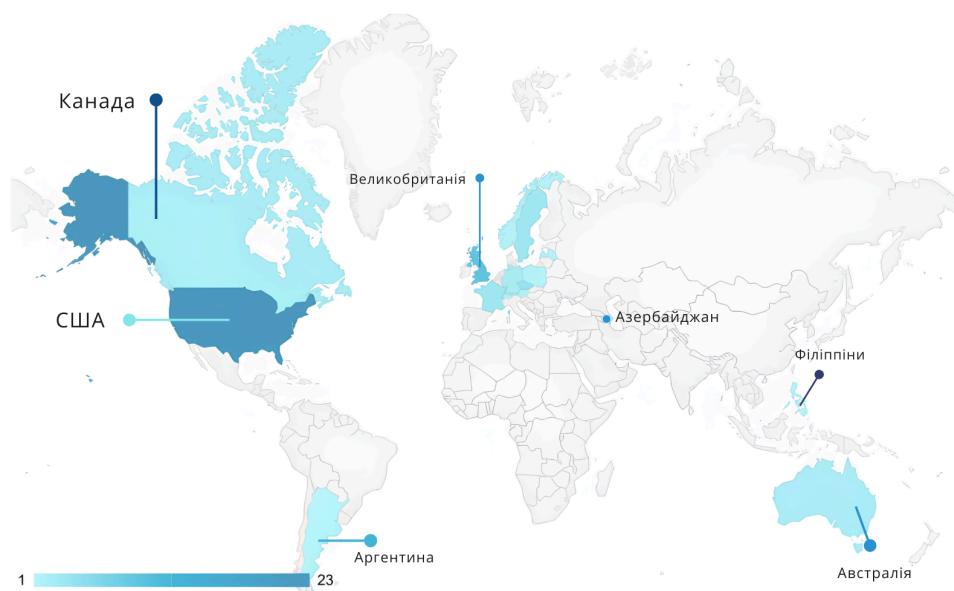
В опитуванні взяли участь 60 іноземних громадян, що здійснюють волонтерську діяльністю або служать в Україні.

Громадянство респондентів

Загалом в опитуванні взяли участь представники широкого кола країн, що підкреслює глобальний масштаб підтримки України.

Найбільше представників серед респондентів мають громадянство:

- **США** - 38.3% (23 особи)
- **Великої Британії** - 15% (9 осіб)

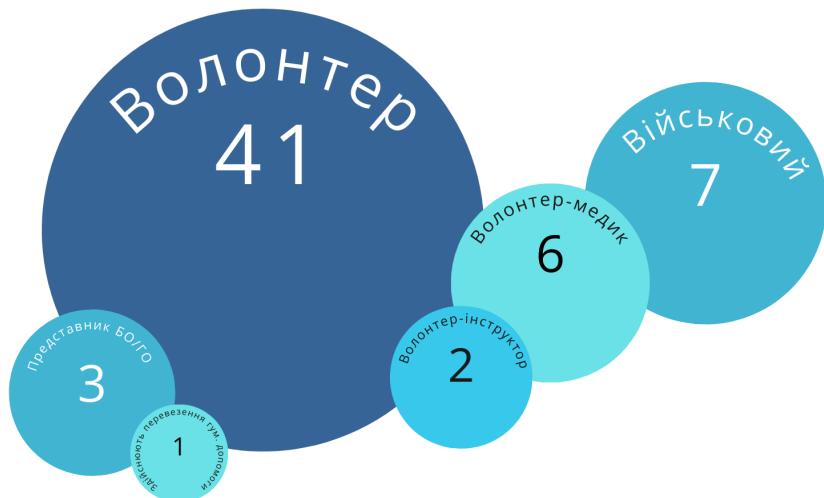
Серед респондентів також здебільшого були волонтери з європейських країн, таких як Чехія, Швеція, Франція, Німеччина, Ірландія, Латвія, Швейцарія, Польща, Австрія та Данія, а також з Азербайджану. Також були представлені країни інших континентів - Австралія, Канада, Аргентина, Філіппіни.

Варто зазначити, що серед респондентів є особи з множинним громадянством (Німеччина/Велика Британія/Ірландія) та апатриди. Один громадянин США вказав наявність дозволу на тимчасове проживання в Україні.

Статус в Україні

Серед 60 опитаних респондентів найбільша частка має волонтерський статус:

- **68.3%** (41 особа) - загальна волонтерська діяльність
- **11.6%** (7 осіб) - військовослужбовці
- **10%** (6 осіб) - волонтери-медики

Поодинокі представники вказали, що вони є волонтерами-інструкторами, здійснюють перевезення гуманітарної допомоги та медичну евакуацію, або керують іноземними благодійними організаціями.

Час першого приїзду в Україну

Серед опитаних респондентів можна виділити три основні хвилі прибуття до України:

1) До початку війни на сході України (до 2014 року):

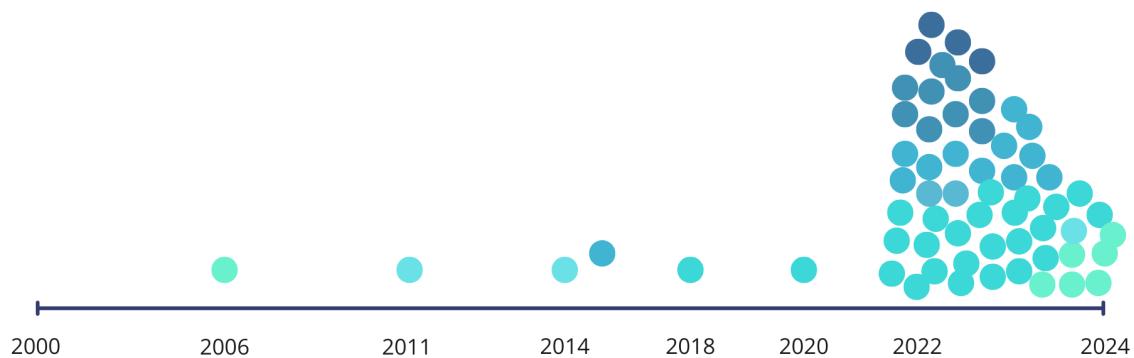
- 3.3% (2 особи) прибули у 2006 та 2011 роках.

2) До повномасштабного вторгнення (2014-2021):

- 6.7% (4 особи) приїхали між 2014 та 2021 роками.

3) Після початку повномасштабного вторгнення (з 24.02.2022):

- 90% (54 особи).

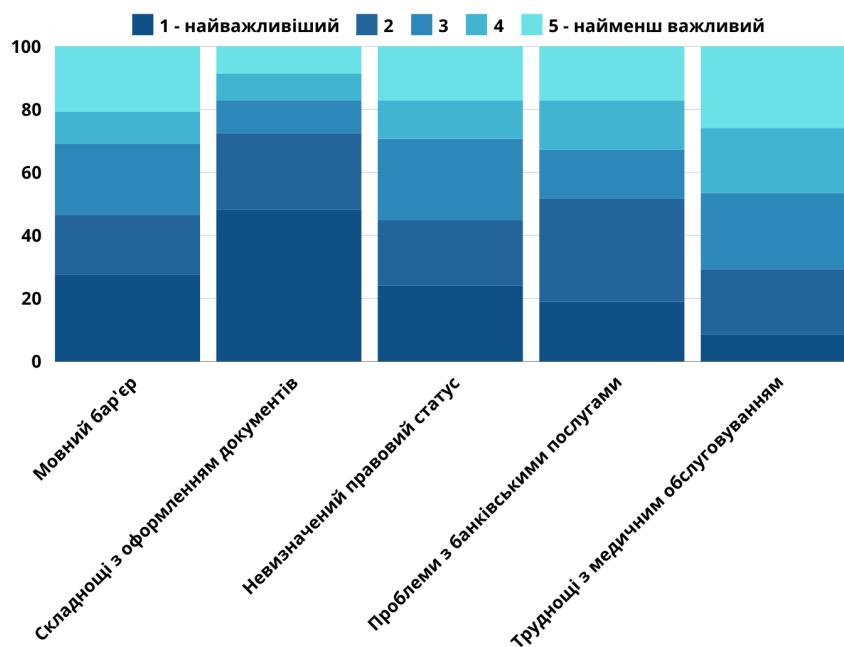
Один респондент вказав про намір приїхати ("Willing to come"), але ще не прибув в Україну. Дані демонструють, що абсолютна більшість опитаних іноземців долучилися до допомоги Україні саме після початку повномасштабного вторгнення, з найбільшою хвилею прибуття у 2022 році.

ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ

Розуміння викликів, з якими стикаються іноземні волонтери, медики та військові в Україні, є критично важливим для створення ефективної системи їхньої підтримки та інтеграції. В рамках дослідження ми попросили респондентів оцінити пріоритетність різних викликів за 5-балльною шкалою, де 1 - найбільш важливий виклик, а 5 - найменш важливий.

Рейтинг основних викликів:

- **Оформлення документів** є найбільш критичною проблемою - 72.4% респондентів оцінили її як найважливішу (оцінки 1-2).
- **Банківські послуги** - другий за важливістю виклик, 51.7% опитаних поставили оцінки 1-2.
- **Мовний бар'єр** - 45.8% респондентів поставили високий пріоритет (оцінки 1-2).

Помірно важливі та менш критичні виклики:

- **Невизначений правовий статус** - 44.8% опитаних визнали як важливий виклик (оцінки 1-2).
- **Медичне обслуговування** виявилося найменш критичним викликом - лише 29.3% респондентів оцінили його як дуже важливий, з найбільшою кількістю оцінок 3-5.

Легіонери: Найбільш критичним викликом для респондентів-легіонерів є мовний бар'єр, особливо це стосується респондентів з не англомовних країн. Складнощі з оформленням документів також мають високу пріоритетність, часто оцінюючись як перший або другий за значенням виклик. Невизначений правовий статус займає середню позицію, оскільки правовий статус іноземних легіонерів є більш законодавчо визначенім, особливо враховуючи нещодавно прийнятий Закон

України "Про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України". Натомість проблеми з банківськими послугами та труднощі з медичним обслуговуванням переважно сприймаються як менш важливі, хоча медичне обслуговування для деяких респондентів-легіонерів є найбільш важливим викликом.

Надалі розглянемо детальніше конкретні загрози та проблеми, з якими стикаються іноземні волонтери у кожній із цих сфер.

Поточні виклики та загрози, ідентифіковані з відкритого формату опитування

Окрім ранжування заздалегідь ідентифікованих викликів, ми надали волонтерам можливість поділитися своїм досвідом у відкритому форматі, запитавши, з якими ще загрозами вони зустрічаються:

Серед загроз найчастіше респонденти згадували про безпосередні військові ризики (25% опитаних) та проблеми з документами (20% опитаних). Розглянемо детальніше основні категорії загроз:

Військові загрози (15 згадувань)

Серед безпосередніх військових загроз, з якими стикаються респонденти, згадувалися:

- **Артилерійські обстріли та ракетні удари**, особливо в прифронтових містах:

"Frequent drone missile and bomb attacks on Kharkiv where I live"
("Часті атаки дронів, ракет та бомб у Харкові, де я живу").

- **Атаки FPV-дронів**, що становлять особливу загрозу для медиків на передовій:

"As combat medics we face threat all the time from the Russians, FPV drones and artillery" ("Як бойові медики ми постійно стикаємося із загрозами від росіян, FPV-дронів та артилерії").

- **Ризики роботи в прифронтовій зоні**, включаючи загрози при доставці допомоги та евакуації:

"Security risk of frontline operations"
("Ризики безпеки під час операцій на передовій").

Проблеми з документами (12 згадувань)

- **Складнощі з отриманням та продовженням віз:**

"Access and ease of applying for new/renewal of Visa D10 and TRP (temporary Residency Permit)" ("Доступність та простота подання заяви на нову/продовження візи D10¹ та посвідки на тимчасове проживання").

- **Реєстрація місця проживання:**

"I want to do the right thing and register my address but no landlord has agreed and I'll be forced to pay a fine like I'm the criminal" ("Я хочу вчинити правильно і зареєструвати свою адресу, але жоден орендодавець не погоджується, і мене змусять платити штраф, ніби я злочинець").

- **Відсутність розуміння процедур:**

"there are no exact instructions and it's very hard to collect the information and understand what exactly, as foreigners we should do" ("немає точних інструкцій, і дуже важко зібрати інформацію та зрозуміти, що саме ми, як іноземці, повинні робити").

Фінансові труднощі (8 згадувань)

- **Проблеми з оплатою праці:**

"Lack of pay. Salary unpaid. No combat pay" ("Відсутність оплати. Зарплата не виплачена. Немає бойових виплат").

- **Складнощі з банківськими операціями з-за кордону:**

"Difficulty getting money wired to my Ukrainian bank account" ("Складнощі з переказом грошей на мій український банківський рахунок").

Ввезення гуманітарної допомоги (4 згадування)

- **Обмеження на ввезення транспортних засобів:**

"We operate 14 Polish registered vehicles mostly inside Ukraine... When we want to leave the country, or when we try to re-enter, sometimes our volunteers have a different vehicle owned by an organization on their record at the border customs office and they will not allow us to enter" ("Ми використовуємо 14 автомобілів з польською реєстрацією переважно в Україні... Коли ми хочемо виїхати з країни або намагаємося в'їхати знову, іноді у наших волонтерів є інший транспортний засіб, що належить організації, зареєстрований на митниці, і нам не дозволяють в'їзд").

- **Складні митні процедури:**

"This rule alone has made it extremely difficult and in some cases impossible for us to acquire aid from Western Europe"

---

¹ *Віза D-10 - спеціальний тип довгострокової візи для іноземних волонтерів, що дає право на перебування в Україні терміном до 1 року з можливістю подальшого отримання посвідки на тимчасове проживання.

("Лише це правило зробило надзвичайно складним, а в деяких випадках неможливим отримання допомоги із Західної Європи").

Варто відзначити, що близько 15% респондентів вказали на відсутність загроз або не надали відповідь. Особливу увагу привертає взаємопов'язаність різних категорій загроз. Наприклад, проблеми з документами можуть ускладнювати доступ до банківських послуг, а нерозуміння іноземцями процедури реєстрації місця проживання впливає на можливість отримання посвідки на тимчасове проживання. Це підкреслює необхідність комплексного підходу до вирішення виявлених проблем.

Легіонери: Окремо варто також розглянути поточні виклики та загрози, з якими стикаються **іноземці-легіонери та волонтери-медики**, що здійснюють свою діяльність в зонах активних бойових дій, оскільки деякі виклики суттєво відрізняються від тих, що зазнають цивільні волонтери:

Загрози кримінального переслідування (5 згадувань)

- Ризики правового переслідування через незнання/нерозуміння українського законодавства:

"At my second unit; my group of foreigners were looking to disband after we finished combat operations; so we were told we had to sign forms and then we could leave. But when we signed the forms and left; we were labeled as deserters and charged as criminals in civil court" ("У моєму другому підрозділі наша група іноземців хотіла розформуватися після завершення бойових операцій; нам сказали, що маємо підписати документи і тоді можемо піти. Але коли ми підписали документи і пішли, нас назвали дезертирами і висунули кримінальні звинувачення в цивільному суді").

- Можливе притягнення до кримінальної відповідальності в країні походження за участь в іноземних збройних формуваннях.

Фізична безпека (2 згадування)

- Погрози від командування: Кілька респондентів повідомили про погрози фізичною розправою від колишніх командирів та інших членів підрозділів.
- Сексуальні домагання.

Потреби у правовій допомозі

Під час аналізу було виявлено, що значна кількість іноземних волонтерів потребують правової підтримки. Респонденти мали можливість обрати декілька варіантів правової допомоги та додати власні пропозиції. За результатами аналізу відповідей, пріоритетними напрямками є:

Правовий статус та міграційне законодавство (25 респондентів)

Це найбільш затребувана категорія правової допомоги серед опитаних. Запити стосуються:

- Оформлення та подовження правового статусу в Україні.
- Роз'яснення міграційного законодавства.
- Процедур отримання громадянства, особливо для військовослужбовців:

"Citizenship for service in the military?" ("Громадянство за службу в армії?")

Взаємодія з органами державної влади (19 респондентів)

Друга за популярністю категорія, що включає:

- Комунацію з військовим керівництвом:

"Communication with military authorities"
("Комуникація з військовим керівництвом")

- Роз'яснення щодо адміністративних процедур.
- Питання оформлення документів.

Додаткові правові потреби

- **Тлумачення законодавства** (6 респондентів)
- **Відшкодування та компенсації** (1 респондент)

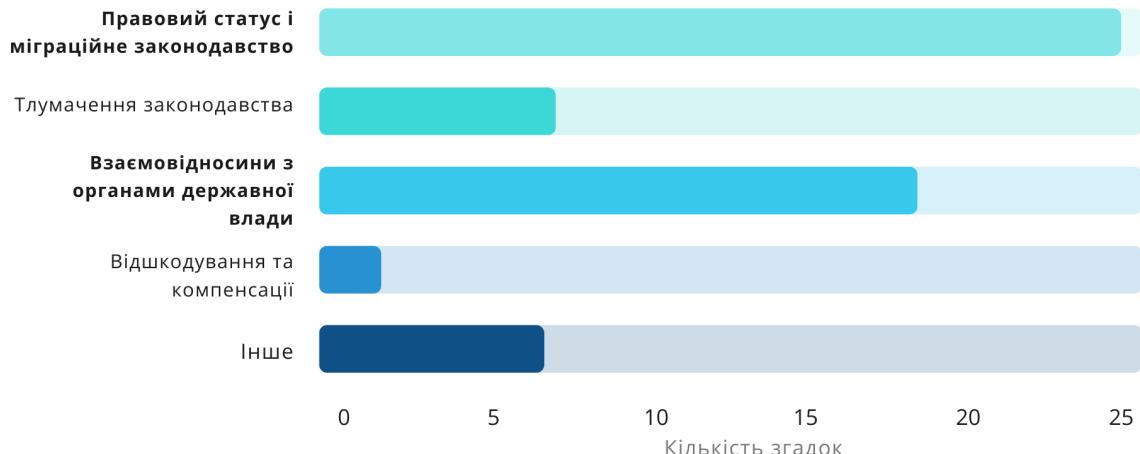
Варто відзначити, що 3 респондентів вказали на відсутність потреби в правовій допомозі, переважно через:

- Достатній досвід:

"I am a long-term volunteer, and have learned to handle most issues"
("Я довгостроковий волонтер і вже навчився вирішувати більшість питань").

- Знання української мови та процедур:

"Я би не міг сказати що мені конкретно консультація потрібна так як я володію українською мовою та маю розуміння про Адміністративні процедури які мені потрібні" [мовою оригіналу].

ВЗАЄМОДІЯ З ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ

За результатами опитування 60 іноземних волонтерів щодо їхньої взаємодії з українськими державними органами, дві третини респондентів (67.8%) відзначили наявність певних складнощів. Водночас 22% опитаних повідомили про безперешкодну взаємодію, 10.2% не змогли надати однозначну оцінку, а один респондент не надав відповідь.

67.8%

респондентів

**стикалися із труднощами при взаємодії
з українськими державними органами**

Виклики у взаємодії з державними органами

Респонденти, які стикалися з проблемами, відзначили наступні ключові виклики:

1. **Комуникаційні бар'єри** (70% респондентів, які мали труднощі):

- Мовний бар'єр при спілкуванні з чиновниками.
- Різне тлумачення законодавчих вимог різними посадовцями:

"Officials not correctly understanding/following the states requirements as posted on government websites. Each person interrupts the same information differently"

(*"Чиновники неправильно розуміють/виконують державні вимоги, опубліковані на урядових веб-сайтах. Кожна особа по-різному трактує ту саму інформацію"*).

2. **Адміністративні перешкоди** (67.5% респондентів, які мали труднощі):

- Незрозумілі вимоги та процедури.

"Foreign volunteers need a serious, competent counterpart they can turn to without being sent from one authority to another"

(*"Іноземним волонтерам потрібен серйозний, компетентний орган (посадова особа), до якого можна звернутися, не будучи відправленим від одного органу до іншого"*).

- Відсутність чітких англомовних чи багатомовних інструкцій:

"Very often we have problems while crossing borders with humanitarian aid... Also obtaining temporary permit wasn't easy, as we couldn't find any clear instructions"

anywhere" ("Дуже часто у нас виникають проблеми при перетині кордону з гуманітарною допомогою... Також отримання дозволу на тимчасове проживання не було легким, оскільки ми ніде не могли знайти чітких інструкцій").

3. Проблеми з документами:

- Складнощі з отриманням дозволів на перебування (55% респондентів, які мали труднощі).
- Затримки в обробці документів (42.5% респондентів, які мали труднощі).
- Проблеми з реєстрацією місця проживання (27.5% респондентів, які мали труднощі).
- Складнощі з визнанням іноземних документів (27.5% респондентів, які мали труднощі).

Специфічні виклики

Окремо респонденти відзначили:

- Корупційні прояви на кордоні.
- Обмеження щодо ввезення транспортних засобів:

"Vehicle issues with only ability to have vehicle in country for 1 year"
("Проблеми з транспортними засобами через обмеження перебування автомобіля в країні одним роком").

Під час аналізу виявлено низку системних викликів, які безпосередньо впливають на ефективність роботи волонтерів, зокрема:

- Відсутність єдиного підходу до застосування процедур.
- Складність реєстрації місця проживання через неготовність орендодавців оформлювати документи офіційно.
- Відсутність англомовного супроводу адміністративних процедур.
- Затримки у процесах оформлення документів.

Актуальність виявлених викликів

Аналіз відповідей щодо актуальності зазначених проблем показує, що абсолютна більшість респондентів продовжує стикатися з описаними труднощами:

- 57 осіб (95%) підтвердили, що проблеми залишаються актуальними.
- 1 особа (1.7%) вважає проблеми неактуальними.
- 2 особи (3.3%) не змогли оцінити актуальність проблем.

Такий високий показник актуальності проблем (95%) свідчить про системний характер виявлених труднощів та відсутність суттєвих покращень у сфері взаємодії іноземних волонтерів з державними органами.

95%

Респондентів вважають описані проблеми досі актуальними

Враховуючи високий відсоток респондентів, які стикаються з труднощами (67.8%) та те, що 95% опитаних вважають ці проблеми досі актуальними, результати дослідження підкреслюють необхідність комплексних змін у роботі державних органів з іноземними волонтерами. Пріоритетними напрямками покращення є:

- підвищення ефективності державних сервісів для іноземців;
- спрощення адміністративних процедур;
- забезпечення англомовного супроводу всіх процесів;
- впровадження єдиного підходу до застосування правил всіма державними органами;
- налагодження ефективної комунікації між іноземцями та урядовими структурами.

РЕКОМЕНДАЦІЇ РЕСПОНДЕНТІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Основні напрямки покращення

З метою виявлення можливих шляхів покращення умов діяльності іноземних волонтерів в Україні, ми попросили респондентів поділитися своїми думками щодо змін, які могли б позитивно вплинути на ситуацію. Респонденти визначили необхідність:

1. Адміністративної підтримки

- Спрощення міграційних процедур для волонтерів, зокрема щодо отримання та подовження візи типу D-10.
- Цифровізації процесів:

"Implement digital scheduling systems for appointments"
("Впровадити цифрові системи запису на прийом").

- Створення єдиного центру обслуговування іноземних волонтерів:

"There should be 1 clear contact point/service centre for dealing with foreign volunteers in all large cities. This contact point should be a one-stop-shop"
("Має бути один чіткий контактний пункт/сервісний центр для роботи з іноземними волонтерами у всіх великих містах. Цей контактний пункт має бути універсальним центром обслуговування").

2. Покращення банківських послуг

- Запровадження спеціальних пакетів банківських послуг для іноземців-волонтерів, що включають в себе спрощення процедури відкриття банківського рахунку та отримання всіх банківських документів англійською мовою.

"Allow temporary residents to open fully-functional bank accounts"
("Дозволити тимчасовим резидентам відкривати повнофункціональні банківські рахунки").

3. Оптимізації митних процедур:

"Expedited processing of supply trucks at the border for pre-approved organizations"
("Прискорена обробка вантажівок з допомогою на кордоні для попередньо схвалених організацій").

4. Мовної адаптації

- Забезпечення можливості отримати англомовну консультацію в державних органах:

"All officials should know English"
("Всі посадові особи повинні знати англійську").

- Надання документації та офіційних інструкцій англійською мовою.
- Впровадження англомовних сторінок офіційних сайтів основних державних органів, що взаємодіють з іноземцями-волонтерами та легіонерами.

Додаткові коментарі

Аналіз додаткових коментарів респондентів виявив декілька важливих аспектів. Одним із найбільших ризиків є зменшення міжнародної підтримки, зокрема в гуманітарній та волонтерській сферах, через наявність бюрократичних перешкод. Відсутність розуміння іноземцями процесів реєстрації, оформлення документів або ускладненість процедури отримання дозволу на тимчасове проживання можуть зменшити їхню ініціативність та зацікавленість, що в свою чергу може призвести до зниження рівня підтримки міжнародної спільноти.

Іншим аспектом є потреба в кращій інтеграції кваліфікованих іноземних фахівців, зокрема медиків, інженерів, фахівців з розмінування. Ці люди мають неоцінений досвід, і відсутність відкритості до співпраці чи чітких процедур взаємодії може призвести до втрати кваліфікованих кадрів. Для забезпечення стабільного та швидкого розвитку вкрай важливо створити умови для ефективної інтеграції іноземних експертів.

"The military system has a serious problem at the organisational level of dealing with skilled foreigners who want to help"
("Військова система має серйозні проблеми на організаційному рівні щодо роботи з кваліфікованими іноземцями, які хочуть допомогти").

Однак, незважаючи на численні виклики, багато волонтерів відзначають свій позитивний досвід діяльності в Україні. Висока мотивація волонтерів продовжувати свою діяльність в Україні ймовірно обумовлена відчуттям важливості їхньої роботи та реальним впливом, який вони мають на місцеві громади.

"I f*cking love this country and have given almost two years of time to help"
("Я дуже люблю цю країну і присвятив майже два роки допомозі").

ВИСНОВКИ

Представлені висновки відображають проміжні результати дослідження, проведеного з вересня по листопад 2024 року, в якому взяли участь 60 іноземних волонтерів, медиків та легіонерів. На цьому етапі дослідження виявлено структуровану картину викликів та потреб іноземних волонтерів в Україні, демонструючи як ключові проблеми, так і можливі шляхи їх вирішення.

Найгострішою проблемою для іноземців залишається оформлення документів - понад 72% респондентів визначили це як критично важливий виклик. Також труднощі викликає обмежений доступ до банківських послуг та мовний бар'єр - більше половини опитаних зазначили ці проблеми як суттєві перешкоди у своїй діяльності, особливо при взаємодії з державними органами.

У сфері безпеки чверть опитаних відзначили військові загрози як основний ризик, зокрема артилерійські обстріли та атаки FPV-дронів у прифронтових зонах. Проте не менш важливими є адміністративні загрози - 20% респондентів зіткнулися з серйозними проблемами через складнощі з документами, а 13.3% повідомили про фінансові труднощі.

На відміну від безпекових викликів, з якими стикається будь-хто, перебуваючи в Україні під час збройної агресії РФ, на найбільш критичні виклики для іноземців-волонтерів можна вплинути позитивно через ефективні стратегії та скоординовані дії держави, бізнесу та громадського сектору.

Дослідження виявило системні проблеми у взаємодії з державними органами - 67.8% респондентів повідомили про значні труднощі, причому 95% підтвердили, що ці проблеми залишаються актуальними. Найбільшими перешкодами виступають комунікаційні бар'єри та складні адміністративні процедури. У сфері правової підтримки найбільший запит існує на допомогу з питань правового статусу та міграційного законодавства (41.7% опитаних).

На основі попереднього аналізу можна визначити пріоритетні напрямки необхідних змін. Першочергово потрібно зосередитися на адміністративних реформах - створенні єдиного центру обслуговування іноземних волонтерів та спрощенні міграційних процедур. Паралельно необхідно працювати над покращенням фінансової інклузії та питаннями логістичної оптимізації та мовної адаптації.

Ці проміжні результати демонструють, що лише комплексний підхід та координація між різними державними органами можуть суттєво покращити умови діяльності іноземних волонтерів в Україні. Повний аналіз ситуації та детальні рекомендації будуть представлені після завершення всіх етапів дослідження в березні 2025 року.

Пропозиції для суб'єктів взаємодії з іноземними волонтерами

На основі виявлених викликів, зокрема законодавчих та правозастосовних, сформовано рекомендації для покращення умов діяльності іноземних волонтерів та легіонерів в Україні. Ключовим завданням є створення єдиної системи комунікації з іноземними волонтерами та легіонерами та розвитку механізму співпраці суб'єктів, що взаємодіють із ними.

Міністерству закордонних справ України

- Підготувати та забезпечити внесення змін до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» щодо скасування необхідності отримання візи D для волонтерів з країн безвізу на період дії воєнного стану та один рік після його завершення.
- Запровадити практику скасування консульських зборів для отримання візи типу D, що застосовується Південною Кореєю, Латвією, Німеччиною, Північною Македонією, Польщею, Румунією, Сербією, Словаччиною, Угорщиною, Чорногорією, Японією, визначивши чіткі і прозорі умови, що діятимуть до моменту припинення воєнного стану та ще не менше ніж 3 роки після його завершення.

Державній міграційній службі України

- Забезпечити доступ до отримання усної англомовної консультації іноземцями через гарячу лінію ДМС щодо їхнього правового статусу.
- Проаналізувати можливість та наслідки спрошення вимоги щодо реєстрації та перевірки місця проживання волонтерів-іноземців на період дії воєнного стану та один рік після його завершення.

Національній соціальній сервісній службі України

- Розробити спеціальний англомовний інформаційний блок на сайті НССУ, який буде містити консультації для іноземців-волонтерів стосовно здійснення волонтерської діяльності в Україні як українською, так і англійською мовами.
- Створити єдине вікно для звернень іноземців-волонтерів та зазначити на офіційній англомовній версії сайту НССУ контактну електронну адресу для звернень іноземців у разі виникнення додаткових питань стосовно здійснення ними волонтерської діяльності в Україні.

Міністерству оборони України

- Проаналізувати можливість використання офіційних мов Північноатлантичного Альянсу - англійської та французької - при підготовці іноземців-добровольців та наданні адміністративних послуг іноземним легіонерам. Адаптація використання англійської та французької мов у документації.
- Розробити курси для покращення мовних навичок у підрозділах Збройних сил України, зокрема щодо вивчення англійської мови та забезпечити відвідування цих курсів усіх представників ЗСУ, які за посадою та у ході несення служби комунікують з іноземними легіонерами.
- Здійснювати належну перевірку повідомлень про сексуальні домагання та погрози фізичної розправи серед військовослужбовців та розслідувати ці випадки відповідно до чинного законодавства України.

Верховній Раді Україні

- Внести зміни до податкового законодавства стосовно спрощення оподаткування страхування волонтерів (законопроєкт № 10040 від 13.09.2023).

Українським страховим компаніям

- Розробити пакет страхування для міжнародних волонтерів, який покриватиме витрати на лікування у разі отримання травми під час здійснення волонтерської діяльності в Україні, а також страхування воєнних ризиків.

Національному банку України та українським банківським установам

- Заохотити та ініціювати розробку та впровадження спеціальних банківських продуктів для іноземців, зокрема міжнародних волонтерів, які передбачатимуть спрощення процедур відкриття банківського рахунку, розширення переліку банківських послуг та можливість обслуговування англійською мовою.

Це опитування відбулося у межах проєкту "Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України", який реалізується ICAP Єднання у партнерстві з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (AMP США).